

[Niels Helveg Petersen]

er færdig med sine overvejelser, men blot og bart tale om, at man ikke ønsker at delagtiggøre andre i dem. Man fortæller blot, at andre kommer en postgang for sent. Det vil interessere mig overordentlig meget at få at vide, hvad hr. Kaj Poulsen egentlig mente med, at vi var kommet en postgang for sent.

Boligministeren holdt jo en venlig tale om de fremsatte forslag, tilsluttede sig hensigterne med forslagene, men havde i øvrigt en række kritiske bemærkninger. Inden jeg går ind på dem, vil jeg gerne slå en tyk streg under dette, at når det drejer sig om finansieringen af nyt almennyttigt byggeri, så er den finansieringsform, vi har i øjeblikket, rentesikringsordningen – som boligministeren ikke omtalte med ét ord i forhold til den finansieringsform, som her er foreslået – behæftet med nogle fejl, der gør, at det efter vort skøn slet ikke er muligt at køre videre med den ordning. Rentesikringsordningen er tænkt og sat i verden på et tidspunkt, hvor rentevilkårene var anderledes, end de er i dag. Det spring, der er imellem rentesikringen og markedsrenten, betyder store, hurtige og ukontrollerede, uigennemskuelige spring i huslejerne i det nye almennyttige byggeri. Det er det problem, vi lever med i øjeblikket, hvor vi ser i det ene højrentebyggeri efter det andet, at aftrapningen af rentesikringsordningen skaber udlejningsproblemer, beboeruskikkerhed og protester og i det hele taget er en låneform, som i stigende grad viser sin utilstrækkelighed. Det havde nok været nyttigt – for at sige det blidt – om boligministeren i sit indlæg bare et øjeblik havde skævet til svaghederne ved den nuværende ordning og indrømmet, at den ordning lader sig ikke videreføre uden at kaste det almennyttige byggeri ud i en meget, meget vanskelig situation i fremtiden.

Vi er enige i fra radikal side, vi står ved, at der skal være et almennyttigt byggeri her i landet. Vi finder, at det tal, som i øjeblikket er kvotaen, de 7.000, kan være rimeligt, også i fremtiden, men hvis det er rigtigt, så må vi også sikre det nye almennyttige byggeri finansieringsmuligheder, der gør, at det får rimelige livsvilkår. Det har det ikke i øjeblikket. Den baggrund for at fremsætte vores forslag savnedes helt i boligministerens svar.

Indførelse af indeksslån er jo et ofte diskutert emne. Det står mig da ganske klart, at indførelse af indeksslån rejser nogle proble-

mer, som vi ikke har under den nuværende finansieringsform. Flere ordførere har været inde på de problemer, der opstår, når indeksslåne har kørt i nogle år i konkurrence med byggeri finansieret på anden vis. Vi er klar over, at disse problemer eksisterer, men vi ønsker alligevel at slå fast, at princippet i disse indeksslån er, at man i stedet for at belaste huslejerne med den forholdsvis tilfældige rentebyrde, som nu engang er gældende, den dag man skal finansiere byggeriet endeligt, ved indeksslåneformen kan sikre for det første en lav begyndelseshusleje – en langt lavere begyndelseshusleje i det nye byggeri end med den nuværende finansieringsform – og for det andet en jævnere, roligere huslejeudvikling i det almennyttige byggeri, end man kan sikre med den finansieringsform, vi har i øjeblikket. Ud fra disse synspunkter er der i allerhøjeste grad mening i at fortsætte overvejelserne om at gøre indeksslåneformen brugbar for det almennyttige byggeri.

Jeg var glad for det tilsagn, der er kommet fra flere sider, når det drejer sig om finansiering af andelsovertagelse. Det skinnede igennem i debatten, at her var et problem, som det var vigtigt og nødvendigt at tage op. Jeg tror ikke, der var en eneste ordfører, der afviste, at det ville være rigtigt og godt, om vi kunne tilbyde andelsovertagere bedre finansieringsvilkår end i øjeblikket. Om ikke andet, så er dette et meget vigtigt resultat for boligministeren at tage med hjem – hvis det ikke er en postgang for sent – i sine videre overvejelser. Boligministeren kan altså tage et vist varsel af, at der her i folketinget er en betydelig vilje til at understøtte andelsovertagelse finansieringsmæssigt. Man kan sige, at med de regler, der efterhånden er gældende for andelsovertagelse, har man givet andelsovertagerne gode muligheder juridisk, tidsmæssigt og på anden måde for at overtage lejlighederne på andelsbasis. Der mangler bare bedre finansieringsvilkår. Jeg håber, boligministeren vil tage dette med sig hjem.

Det tredje forslag, om en forhåndslåneordning, er blevet positivt modtaget af et flertal her i salen. Også her er der betydelige problemer. Ikke mindst er der selvfølgelig, som hr. Christophersen påpegede det, overgangsproblemer. Overgangsproblemerne er nok knap så store, som hr. Christophersen var inde på, bl. a. fordi man skal tage i betragtning, at overgår man til denne forhåndsopta-